

Sprogtræning en frihedskamp - på vej mod et selvstændigt liv og inkludering.

Netop hjemvendt fra Færøerne fyldt op med en masse positive indtryk, viden, personlige udviklingsrejser og fællesskaber på tværs af landegrænser, sidder jeg den sidste påskedag og prøver at fordøje alle indtrykkene...

Vores håb om at Empower lokale kræfter og de certificerede vejledere i Karlstadmodellen på Færøerne, synes at have fået luft under vingerne. Der var ca. 150 tilmeldte og det var lykkedes de stedlige arrangører at få timet udgivelsen af den oversatte bog "Komið í gongd við Karlstadmodellinum - innleiðslubók til Karlstadmodellid" / "Kom i gang med Karlstadmodellen" så den kunne præsenteres for alle konferencedeltagerene. Ligesom der var materialer med fra de øvrige lande til vores fælles udstilling.

Konferencen programansvarlige, professor Irene Johansson, fik på smidigste vis aftalt at flytte rundt på oplæggene, da det viste sig at flere oplægsholdere måtte returnere med fly, pga. vejret og derfor først ville lande fredag eftermiddag. Tak, til alle for udvist fleksibilitet.

Konferencens oplæg i år viser, at vi stadig har en del at gøre for at sikre ALLES RET TIL SPROG for derigennem at opnå et selvstændigt og inkluderet liv. Oplæggene bekræfter os i, at det vi gør virker!! Vi så igen i år inspirerende oplæg fremført med tegn-til-tale, og vi hørte om betydningen af kontinuitet fra børnehaver over skoler til ungdomsliv også i anvendelsen af tegn-til-tale.

I 1980'ernes Danmark hørte vi alle Ole Flemming Pedersens slogan: "Har du talt med dit barn i dag?". Der understregede betydningen af at tale med vores børn. Jeg vil vove den påstand, at det er sundhedsfremmende at tale med vores børn også med tegn. Vi skal tilbyde dem stimulering (ikke overstimulering) i de modaliteter, som de kan rumme.

Det har længe været acceptabelt at synge for sit ufødte barn, da forskning viser, at der er tegn på, at det gør det lettere for barnet at tilegne sig sprog. Vi læner os op af denne tænkning og mener således, at man trygt kan begynde at pludre med og tale til sit barn fra dag et af, gerne med en genkendelig stemme og uden unødigt støj indover.

Dér, hvor vi erfaringsmæssigt ved, at der kan komme sproglige udfordringer, som kræver flere og hyppigere gentagelser for at opnå tilsvarende resultater som andre, ønsker vi selvfølgelig at sætte ind med en **tidlig indsats**. Det gør vi for at også disse børn kan opnå den positive del af Matthæus-effekten (En selvforstærkende proces, hvor den der har en fordel vil opnå ekstra fordele) i stedet for at blive forsinket yderligere ved at "vente på, at det kommer af sig selv".

Det er vigtigt, at vi skelner mellem økonomi og humanisme i den argumentation, der cirkulere for eller imod **tidlig indsats**...smag engang på ordene... hvad forstår DU ved dem? Er tre årsalderen tidlig i forhold til sprogudvikling? Nej, vel!

Så opfordringen fra årets konference skal lyde:

- Tag ordenes betydning tilbage!
- Definer indholdet!
- Vid at en lille indsats kan gøre en stor forskel, også selvom vi ikke altid er vidende om det.
- Gør det du kan - du kan ikke gøre nogen skade.

